

Joan Pieras DIRECTOR DE LA MASSANA CÒMIC

«El saló s'ha d'obrir al manga i implicar-hi altres comuns»

ANDRÉS LUENGO*
LA MASSANA

És l'ànima indiscutible de la Massana Còmic, que s'inaugura aquest vespre a La Closeta. Els herois de Joan Pieras (Palma de Mallorca, 1954) no són de carn i ossos ni de cel·lulòide, sinó de tinta i paper barat. Hi parla cada nit, en la intimitat d'una biblioteca monumental -l'embrió del futur Museu- on conviuen en franca camaraderia Tarzán i el Capitán Trueno, l'inspector Dan i el Guerrero del Antifaz, Tanguy i Bernard Prince. Amb ells ha fet realitat el somni de viure instal·lat en una infància feliç i perpètua. I als peus del Valira del Nord, que encara té més mèrit. I ja se sap que la infància és l'única pàtria possible d'un home decent.

-Comencem pel començament: ¿quin va ser el seu primer amor de còmic?

-El primer tebeo que vaig llegir va ser el número 165 del *Capitán Trueno*. Encara el tinc. Es titula *El bòlido flamígero*, i a la portada hi surten Crispín, Goliat i el Trueno pujats en un globus aerostàtic, amb un meteorit -el *bòlido flamígero*- que els passa fregant. Eren aquelles portades de color meravelloses d'Ambrós que em van fer somiar a mi i a tota la meua generació. Per això sempre dic que eren somnis a 1,50 pessetes, que era el que costava un quadern d'aquells.

-Uns somnis ben barats...

-Vaig aprendre a llegir amb el Trueno. A casa esperava la propina setmanal dels oncles -2,50 pessetes- per anar al *colmado* i comprar dos quaderns. Aleshores hi havia tres grans editorials: Bruguera, que publicava el Trueno, Jabato i el Cosaco Verde, tots tres amb guions del gran Víctor Mora i dibuix d'Ambrós, Darnís i Costa, respecti-

►► *Truenista fins a la mort* ► Pieras, a la seva biblioteca, fulleja un exemplar d'*El bòlido flamígero*.

vament; Valenciana, que tenia el Guerrero del Antifaz el seu personatge bandera, i Maga, amb *Piel de Lobo*. Aquests quaderns es van acabar a mitjan anys 60. L'últim a sortir va ser *Dick Relámpago*, d'Iranzo. El final de l'edat d'or del tebeo.

-Més que l'edat d'or, sembla que parli de la prehistòria.

-A principi dels anys 70 descobreixo els superherois de la Marvel: fins aleshores no en tenia ni idea que existien païos que volaven, saltaven per les parets o es convertien en flames. Va ser gràcies a les novel·les gràfiques, que eren els *comic-books* nord-americans mal traduïts i pitjor editats, amb les vinyetes retallades i remuntades com una novel·la gràfica. Narrativament allò era una barbaritat, però ho devorava. Un exemplar que costava 25 pessetes avui no el trobes per menys de sis euros.

PLANETA ASTÈRIX

«Astèrix a Bèlgica, l'últim amb guió de Goscinny, hauria d'haver sigut també l'últim àlbum de la sèrie»

-¿Hi ha vida, després dels quaderns?

-Immediatament després van començar a sortir revistes que imitaven els models de les francobelgues, des de *Pilote* -on es van publicar per capítols historietes mítiques com ara Blueberry, Astèrix, Achille Talon- fins a *Tintin*, amb Bernard Trillon i Luc Orient. Però és que la *bande*

dessinée a França ha sigut sempre un altre món. A Espanya hi havia *DDT* i *Pulgarcito*, que van començar a introduir còmics d'aventures. Però la primera que va copiar el model europeu va ser *Bravo*, on es van publicar Tanguy, Blueberry i herois autòctons com ara Gálix, el Cosmonauta.

-Si els anys 60 són l'edat d'or, ¿són els 80 la de plata?

-*DDT*, *Pulgarcito*, *Bravo* i *Din-Dan* eren revistes més aviat destinades a un públic infantil i juvenil, als 80 sorgeixen els còmics d'adults: el primer de tots va ser *1984*, que després es va convertir en *Zona 84*. Aquí hi vam descobrir la ciència ficció de Giraud, Corben i la gran escola nord-americana. La competència era *Totem*, que es publicava a Madrid i que tenia més tirada pel còmic europeu, especialment l'italià, amb Milo Manara i Hugo Pratt al capdavant. Però la més

emblemàtica va ser *Cimoc*, de Norma: era sublim, amb historietes llegendàries com ara *Hombre*, de Sommer, i *Mercenario*, de Segrelles. Va arribar a publicar més de 270 números. Però la veritat és que ja no tenia res a veure amb els quaderns on vaig descobrir el mar dels Sargassos, les illes Tortugues... El tebeo va ser l'internet de la meua generació.

-¿Quants còmics té a la biblioteca?

-És molt difícil de dir: s'ha de tenir en compte que la col·lecció completa del Jabato són 381 números; la del Guerrero del Antifaz, més de 600; la del Trueno, 668; Roberto Alcázar supera els tres mil... I això són només quatre personatges.

-¿Quin és el moment més trist de la seva vida de comiquero?

-Quan van desaparèixer els quaderns, a mitjan anys 60. Va ser per una qüestió industrial: es gastava tan de paper que no sortia a compte. S'ha de pensar que en els millors moments el Trueno tirava 300.000 exemplars setmanals. Les editorials van buscar alternatives, i el quadern apaiat va quedar com un reducte de col·leccionistes, que feiem tirades limitades per recuperar aquell format de la nostra infància. Però per mi, aquí és va perdre bona part de l'encant del tebeo clàssic.

-¿Quin dibuixant dels que ha conegut l'ha impressionat més?

-Ambrós, el pare del Trueno. De sempre que l'admirava, i quan vaig anar a estudiar a Barcelona un amic va i em diu que viu al passeig de Fabra i Puig, i al costat seül Va ser ell qui m'hi va presentar. Era un home tímid, discretíssim, molt humil. Jo li deia «Don Miguel» i ell em tractava de «Señor Pieras». Vam fer amistat perquè la seva il·lustració era que li baixés Capotitos, aquells purets de l'època. En aquella època publicava amb uns companys un fanzine, *El boletín*, i em dedicava a retallar la col·lecció *Historias*, d'Ambrós, per fer-ne els famosos quaderns. I ens va fer les portades dels Mosqueteros, del Rin-Tin-Tin, del Trueno! Les conservo les sis. Quan li vaig demanar que em fes el mateix amb els 169 capítols del Corsario de Hierro va rebentar: «Señor Pieras, ja vaig ser explotat per Bruguera, i ara vostè em vol fer pensar encara més que ells».

Roger i Raule compareixen amb els originals del tercer Jazz Maynard

► El saló obre avui a les seus de La Closeta, Les Fontetes i la biblioteca

A. L.
LA MASSANA

Són ara mateix les estrelles de la *bande dessinée* francesa. Dargaud els acaba de publicar *Envers et contre tout*, el tercer volum de la sèrie protagonitzada per Jazz Maynard, i el Saló del Còmic de la Massana exhibirà en exclusiva les planxes originals de l'àlbum. Un honor que no tindrà ni el totpoderós saló de Barcelona. Roger i Raule debuten per tant

a la Massana en el millor moment de la seva explosiva trajectòria -el primer Jazz Maynard es va publicar el 2007- i en una edició carregada d'aniversaris i velles glòries: Jabato, el popular personatge creat el 1958 per Víctor Mora (guió) i Francisco Darnís (dibuix), compareix tot just complert el primer mig segle de vida i per partida triple: dinou portades originals il·lustrades pel veterà Antonio Bernal; *El Jabato i la censura*, exposició que repassa l'especial i surrealista acarnament que la tisora franquista va mostrar amb el cavaller iber, i els originals de *La Hermandad de la espada*, l'aventura nova de

trinca amb què José Revilla li va retre homenatge l'any passat.

També fa anys Johnny Roqueta, quinquè amb tupè nascut el 1983 a les pàgines de la revista *Cul de sac* i que immediatament es va mudar a *El Jueves*. A la revista que surt els dimecres hi va coincidir amb Clara de Noche, la peculiar *buscona* de Bernet que planta la paradedeta a La Closeta, al costat de tres mites de la historieta europea contemporània: Philippe Luguy, pare de Percevan; Alessandro Barbucci, autor de *Sky Doll*, i Malik (Archie Cash, Cupidon). El cartell es completa amb una retrospectiva dedicada a Ra-

►► Pieras repassa els estands del saló de la Massana, ahir.

fael Cortiella, antic portadista de *Torray* i Bruguera; una altra de consagrada a Pascual Ferry, ploma estrella de la Marvel, i la presència de Paul Naschy, llegenda del cine de terror

hispà dels 70 i 80. Jordi Planellas i Martín Blanco constitueixen la dosi local de la Massana Còmic, que obre aquest vespre les portes a La Closeta (20 hores). =

ONA MORANTE